KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Językoznawstwo ogólne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	General linguistics
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Językoznawstwo
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu /osoba odpowiedzialna	Dr hab. Henryk Duda, prof. KUL

Forma zajęć *(katalog zamknięty ze słownika)*	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	I	3
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Brak

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Przygotowanie bazy teoretycznej i metodologicznej do realizacji całokształtu studiów językoznawczych na filologii polskiej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie podstawową terminologię lingwistyczną.	K_W01, K_W04
W_02	Wie, czym jest język, jak język jest zbudowany, jakie są jego funkcje.	K_W04
W_03	Zna i potrafi odróżnić różne odmiany geograficzne, socjalne i funkcjonalne języka.	K_W01
W_04	Wie, czym jest lingwistyka, jakie są podstawowe dyscypliny i subdyscypliny lingwistyki.	K_W01, K_W04
W_05	Zna podstawowe problemy współczesnej lingwistyki, zna różne szkoły współczesnej lingwistyki	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi zaprezentować precyzję i sprawność myślenia teoretycznego w wypowiedziach ustnych.	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do analizowania i tworzenia krytycznego dyskursu naukowego.	K_K01
K_02	jest gotów do wykorzystywania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	K_K04

IV. Opis przedmiotu / treści programowe

1. Językoznawstwo jako dyscyplina naukowa. Subdyscypliny lingwistyki.
2. Pojęcie języka. Schemat aktu komunikacji językowej.
3. Abstrakcyjny język i konkretny tekst. Tekst mówiony i pisany. Historia pisma.
4. Podstawowa funkcja komunikatywna tekstu. Funkcje szczegółowe: informacyjna, ekspresywna, impresywna (apelatywna, perswazyjna), poetycka, fatyczna.
5. Języka a literatura. Wtórne systemy modelujące. Funkcje szczegółowe tekstu (cz. 2): poetycka (w tym m.in. autoteliczna, ludyczna, ewokatywna), fatyczna, stanowiąca, magiczna (z pojęciem tabu językowego), reprezentatywna etc.
6. Style funkcjonalne: potoczny, naukowy, urzędowy, religijny, artystyczny. Style epoki i gatunków, style indywidualne (idiolekty).
7. Semiotyka i semantyka. Pojęcie znaku językowego.
8. Elementy językoznawstwa typologicznego (typy strukturalne języków, zjawiska częste i zjawiska rzadkie; problem doboru próbki; problem wiarygodności danych)
9. Typologia fonologiczna (języki samogłoskowe i spółgłoskowe, skala sonorności i budowa sylaby, akcent i ton)
10. Typologia morfologiczna (języki analityczne i syntetyczne; fuzyjne i aglutynacyjne; języki inkorporujące)
11. Wybrane zagadnienia językoznawstwa historycznego (początki badań, odkrycie sanskrytu, pojęcie rodziny języków, językoznawstwo nostratyckie)
12. Pojęcie językowego obrazu świata. Lingwistyka kognitywna
13. Lingwistyka płci
14. Z dziejów myśli językoznawczej: strukturalizm i kognitywizm. Język jako dobro kulturowe.
15. Przyszłość językowa świata. Zagrożenia języka.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne *(lista wyboru)*	Metody weryfikacji *(lista wyboru)*	Sposoby dokumentacji *(lista wyboru)*
WIEDZA			
W_01	Wykład tradycyjny	Egzamin / zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_02	Wykład tradycyjny	Egzamin / zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_03	Wykład tradycyjny	Egzamin / zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_04	Wykład tradycyjny	Egzamin / zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_05	Wykład tradycyjny	Egzamin / zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład tradycyjny	Obserwacja	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład tradycyjny	Obserwacja	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
K_02	Wykład tradycyjny	Obserwacja	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa

VI. Kryteria oceny, wagi

Kryteria wiedzy: ***na ocenę 2*** – Niedostateczne opanowanie materiału; ***na ocenę 3*** – Podstawowe przyjęcie i zrozumienie przestawianych na zajęciach zagadnień i pojęć; ***na ocenę 4:*** Aktywne uczestnictwo w zajęciach wskazujące na dobre opanowanie materiału zajęć dydaktycznych; ***na ocenę 5:*** Bardzo dobra znajomość omawianego materiału oraz taka sama aktywność intelektualna.

Kryteria umiejętności: ***na ocenę 2*** – Nieumiejętność wykorzystania w praktyce zdobywanej wiedzy; ***na ocenę 3*** – Student potrafi posługiwać się zdobywaną wiedzą w stopniu podstawowym; ***na ocenę 4:*** Student wykazuje swobodę w operowaniu wykładanymi treściami; ***na ocenę 5:*** Bardzo dobra umiejętność wykorzystania zdobywanej wiedzy.

Kryteria kompetencji społecznych: ***na ocenę 2*** **– Student nie posiada żadnych kompetencji w przekazywaniu zdobywanej wiedzy;** ***na ocenę 3*** **– Student umie czerpać ze zdobywanej wiedzy w sposób ledwo zadowalający;** ***na ocenę 4:*** **Student może przekazywać innym swoje umiejętności w stopniu zadowalającym;** ***na ocenę 5:*** **Student może być autorytetem wśród innych osób.**

10% – obecność studenta na zajęciach

90% – egzamin ustny

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	**30**
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	**60**

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, red. K. Polański, Wrocław 1993 (lub wyd. następne), *Encyklopedia języka polskiego*, red. S. Urbańczyk, Wrocław 1991 (tam literatura). R. Grzegorczykowa, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2007. A. Heinz, *Dzieje językoznawstwa w zarysie*, Warszawa 1978. T. Milewski, *Językoznawstwo*, Warszawa 1965. A. Weinsberg, *Językoznawstwo ogólne*, Warszawa 1983. *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001 (tam literatura).
Literatura uzupełniająca
J. Aitchison, *Ziarna mowy. Początki i rozwój języka*, Warszawa 2003. I. Bobrowski, *Zaproszenie do językoznawstwa*, Kraków 1998. R. Dunbar, *Pchły, plotki a ewolucja języka*, Warszawa 2009. Cz. Lachur, *Zarys językoznawstwa ogólnego*, Opole 2004. E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, *Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia*, Gdańsk 2000 (lub wyd. następne). A. Majewicz, *Języki świata i ich klasyfikowanie*, Warszawa 1989. T. Milewski, *Językoznawstwo* (najnowsze dostępne wydanie). *Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne*, red. P. Stalmaszczyk, Łódź 2006. T. Piotrowski, *Zrozumieć leksykografię*, Warszawa 2002. *Podstawy językoznawstwa komputerowego*, red. B. Lewandowska-Tomaszczyk, Łódź 2005. M. Szupryczyńska, *Wstęp do językoznawstwa*, Toruń 1988. E. Tabakowska (red.), *Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa*, Kraków 2001. A. Wierzbicka, *O języku dla wszystkich*, Warszawa 1967.